

EUROOPA
KONTROLLIKODA

Aruanne Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol) eelarveaasta 2019 raamatupidamise aastaruande kohta

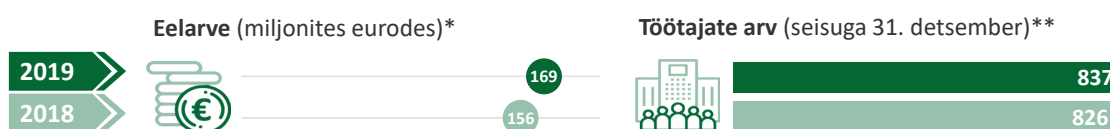
koos ameti vastusega

Sissejuhatus

01 Haagis asuv Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (edaspidi „amet“ või „Europol“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrusega (EL) 2016/794¹, millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2009/371/JSK². Ameti ülesanne on toetada ja tõhustada liikmesriikide politseiasutuste ja teiste õiguskaitseorganite tegevust ning nende vastastikust koostööd kahte või enam liikmesriiki puudutava raske kuritegevuse, terrorismi ning liidu poliitikaga hõlmatud ühist huvi kahjustavate kuritegevuse vormide ennetamisel ja nende vastu võitlemisel.

02 *Joonisel 1* esitatakse ameti peamised arvandmed³.

Joonis 1. Ameti peamised arvandmed

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi teenistujaid, ELi lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: Euroopa Liidu eelarveaasta 2018 konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ja Euroopa Liidu eelarveaasta 2019 esialgne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ning ameti esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

03 Kontrollikoja auditi käsitusviis koosneb analüütilistest auditiprotseduuridest, tehingute otsesest testimisest ning ameti järelevalve- ja kontrollisüsteemide peamiste kontrollimehhanismide hindamisest. Lisaks kasutatakse vajaduse korral teiste audiitorite tööst saadud auditi tõendusmaterjali ning analüüsitakse ameti juhtkonna esitatud teavet.

¹ ELT L 135, 24.5.2016, lk 53.

² ELT L 121, 15.5.2009, lk 37.

³ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.europol.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

04 Auditeerisime

- a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁴ ja eelarve täitmise aruannetest⁵ 31. detsembril 2019. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

05 Meie hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2019 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ameti finantsseisundist 31. detsembri 2019. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

⁴ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muid selgitavaid lisasid.

⁵ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

06 Meie hinnangul on 31. detsembril 2019 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

07 Meie hinnangul on 31. detsembril 2019 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Alus arvamuste esitamiseks

08 Viisime auditi läbi kooskõlas IFACi rahvusvaheliste auditistandardite (ISA) ja eetikanormidega ning INTOSAI kõrgeimate kontrolliasutuste rahvusvaheliste standarditega (ISSAI). Nimetatud standarditega hõlmatud kontrollikoja kohustusi kirjeldatakse täpsemalt käesoleva aruande audiitori kohustusi käsitlevas osas. Kooskõlas rahvusvahelise arvestusekspertide eetikastandardite nõukogu (IESBA) eetikakoodeksi ja auditeerimisega seotud eetikanõuetega oleme sõltumatu asutus ning täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nimetatud nõuetele ja IESBA eetikakoodeksile. Oleme seisukohal, et kogutud auditi tõendusmaterjal on arvamuse avaldamiseks piisav ja asjakohane.

Juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustused

09 Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 310–325 ja ameti finantsmäärusele vastutab ameti juhtkond rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandardite kohase raamatupidamise aastaaruande

koostamise ja esitamise ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest. See hõlmab finantsaruannete koostamiseks ja esitamiseks vajalike sisekontrollimehhanismide kavandamist, rakendamist ja käigushoidmist nii, et neis ei esineks pettusest või vigadest tingitud olulist väärkajastamist. Ameti juhtkond vastutab ka selle eest, et finantsaruannetes kajastatud tegevus, finantstehingud ja teave oleksid kooskõlas vastavate õigusaktidega. Ameti juhtkonnal on lõplik vastutus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest.

10 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkonna ülesanne hinnata ameti vastavust tegevuse jätkuvuse põhimõttele. Juhtkond peab avaldama tegevuse jätkuvusega seotud küsimused, kui see on asjakohane, lähtudes raamatupidamises ameti tegevuse jätkuvuse põhimõttest, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb üksuse likvideerida või tegevuse lõpetada, või kui tal puuduvad muud realistlikud alternatiivid.

11 Ameti finantsaruandluse üle järelevalve tegemise eest vastutavad isikud, kelle ülesandeks on järelevalve ameti tegevuse üle.

Audiitori kohustused raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel

12 Meie eesmärk on saada piisav kindlus selle kohta, et ameti raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed, ning esitada oma auditi põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule või muudele asjaomastele eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavatele institutsioonidele kinnitav avaldus, mis kinnitab ameti raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsust ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust. Piisav kindlus on väga suurt tõenäosust tähistav kindlus, kuid see ei taga, et oluline väärkajastamine või nõuete mittejärgimine auditi käigus alati avastatakse. Need võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majandusotsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

13 Tulude puhul kontrollime komisjonilt või koostööd tegevatelt riikidelt saadud toetusi ning hindame ameti tasude ja muude tulude kogumise korda (kui sellist tulu on saadud).

14 Kulude puhul auditeerime maksetehinguid, kui kulud on kantud, kirjendatud ja heaks kiidetud. Kõiki makseliike (sealhulgas vara soetamiseks tehtud makseid), välja arvatud ettemaksed, auditeeritakse nende tegemise seisuga. Ettemakseid auditeeritakse siis, kui vahendite saaja on nende korra kohast kasutamist tõendanud ning amet on need kas samal aastal või hiljem tasaarvestuse tegemisega heaks kiitnud.

15 Kooskõlas rahvusvaheliste auditistandardite ja kõrgeimate kontrolliasutuste rahvusvaheliste standarditega tugineme kogu auditi vältel oma professionaalsusele ja kutsealasele skeptitsismile. Meie ülesanne on ka

- kindlaks teha ja hinnata raamatupidamise aastaaruandes pettusest või vigadest põhjustatud olulise väärkajastamise ja selle aluseks olevate tehingute Euroopa Liidu õigusraamistiku olulise nõuetele mittevastavuse riski, töötada välja ja rakendada auditiprotseduure nende riskide käsitlemiseks ning saada auditi tõendusmaterjali, mis annaks meie arvamusele piisava ja asjakohase aluse. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise või mittevastavuse avastamata jätmise risk on suurem kui vigade puhul, sest pettus võib hõlmata keelatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, andmete moonutamist või sisekontrollimehhanismide eiramist;
- teha endale asjakohaste auditiprotseduuride kavandamiseks (kuid mitte sisekontrollimehhanismide tõhususe kohta arvamuse esitamiseks) selgeks auditi seisukohast oluline sisekontrollisüsteem;
- hinnata kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna koostatud arvestushinnangute ja nendega seotud avalduste põhjendatust;
- teha järeldus selle kohta, kas juhtkond lähtub raamatupidamises tegevuse jätkuvuse põhimõttest, ning hinnata saadud auditi tõendusmaterjali põhjal, kas on olulist ohtu sündmusteks või tingimusteks, mis võivad ameti tegevuse jätkuvuse tõsise kahtluse alla seada. Kui meie arvates oluline oht eksisteerib, siis peame oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu raamatupidamise aastaaruande asjaomastele avaldustele, või kui need on puudulikud, siis muutma oma arvamust. Meie järeldused põhinevad enne audiitori aruande valmimise kuupäeva saadud auditi tõendusmaterjalil. Edaspidised sündmused või tingimused võivad aga põhjustada olukorra, kus üksusel ei ole võimalik oma tegevust jätkata;
- hinnata raamatupidamise aastaaruande ja sellega seotud avalduste üldist esitusviisi, ülesehitust ja sisu ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne kajastab selle aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi õiglaselt;

- hankida piisavat asjakohast auditi tõendusmaterjali ameti finantsteabe kohta, et esitada arvamus raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute kohta. Vastutame auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest;
- võtta vajaduse korral arvesse sõltumatu välisaudiitori audititööd ameti raamatupidamise aastaaruande kontrollimisel vastavalt ELi finantsmääruse artikli 70 lõikes 6 sätestatud nõuetele.

Vahetame juhtkonnaga teavet muu hulgas auditi kavandatud ulatuse ja ajakava ning auditi käigus tuvastatud oluliste leidude (sh sisekontrollimehhanismide oluliste puuduste) kohta. Ametiga arutatavate teemade seast valime vaatlusaluse perioodi raamatupidamise aastaaruande auditeerimise seisukohast kõige olulisemad teemad, mida nimetatakse seetõttu peamisteks audititeemadeks. Nimetatud teemasid kirjeldatakse meie koostatud audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui teabe avalikustamine on õigusaktiga keelatud, või kui äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et teemat ei tohi meie aruandes käsitleda, kuna vastasel juhul võib see tõenäoliselt avaliku huviga saadava kasu üles kaaluda.

16 Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

17 Nagu on teatatud eelarveaasta 2018 raamatupidamise aastaaruandes (vt eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmete tabel), pikendas amet lähetustega seotud teenuste osutamiseks sõlmitud raamlepingu kehtivusaega, allkirjastades muudatuse pärast lepingu lõppemist 2018. aastal. See oli vastuolus õigusnormidega. Amet allkirjastas 29. märtsil 2019 veel ühe sama lepingu muudatuse, mille kehtivusaeg oli 1. aprillist 2019 kuni 31. märtsini 2020. Nende muudatustega seotud 2019. aasta maksed summas 32 531,50 eurot on seetõttu õigusnormide vastased. See toob esile nõrgad küljed lepingute haldamise ja eelkontrolli valdkondades, mida tuleks vastavalt parandada.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

18 Finantsmääruses on sätestatud, et ELi organid peavad tegema maksed ettenähtud tähtaegade jooksul. 2019. aastal amet seda sageli ei teinud. Leidsime, et 20%-l juhtudest tehti maksed ettenähtust hiljem. Sarnast või isegi suuremat hilinemist täheldasime ka 2017. ja 2018. aastal. Selline püsiv puudus seab ameti maine ohtu.

Tähelepanekud usaldusväärse finantsjuhtimise kohta

19 Mööbli, tarvikute ja seotud teenuste hankimiseks kuni 2,04 miljoni euro suuruses summas oli amet sõlminud avatud hankemenetluse alusel raamlepingu vaid ühe ettevõtjaga. Hankemenetluse raames esitati ainult üks pakkumus. Hanke väljakuulutamise dokumentides esitatud tingimused olid üldsõnalised, mis kahjustas hankemenetluse konkureerivat olemust. Peale selle ei olnud kehtestatud miinimumkünnist pakumuste hindamise tehnilisele kriteeriumile, mis oli kvaliteedi seisukohast kõige asjakohasem (nt kavandatud uue standardmööbli kvaliteet). Amet oleks pidanud tagama, et hanke tehnilised tingimused on piisavalt hästi läbi mõeldud, et võimaldada ausat ja tõhusat konkurentsi.

Peale selle ei kontrollinud amet piisavalt alushindade õigsust ega mittestandardsete esemete suhtes kohaldatud allahindluse arvutamist enne tellimuslehe esitamist töövõtjale. Amet peaks integreerima tellimuslehe allkirjastamisele eelneva kontrollimenetluse oma eelkontrolli.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

20 Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

IV auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Alex Brenninkmeijer, võttis käesoleva aruande vastu Luxembourgis 22. septembril 2020.

Kontrollikoja nimel

president

Klaus-Heiner Lehne

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Kontrollikoja tähelepanekute põhjal võetud meetmed (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2017	Amet avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil.	Lõpetatud
2018	Amet pikendas õigusnormide vastaselt lähetustega seotud teenuste osutamiseks sõlmitud raamlepingu kehtivusaega pärast selle kehtivuse lõppemist ja kehtestas uued hinnakriteeriumid. Lepingute haldamist ja eelkontrolli tuleks tugevdada.	Alustamata

Ameti vastus

17. Europol võtab teadmiseks kontrollikoja märkuse auditeeritud reisiteenuste lepingu eest 2019. aastal tehtud mittemateriaalsete maksete kohta summas 32 531,50 eurot. Nagu on juba märgitud Europoli vastuses kontrollikoja 2018. aasta aruandele, alustati raamlepingu pikendamist aegsasti enne selle lõppemist 2018. aasta märtsi lõpus. Europol on arvamusel, et ta rakendas nõuetekohast hoolsust ja lepingu pikendamise viivitus oli tingitud asjaolust, et Europol kohaldas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet. Kuigi aprillis 2019 jõustus uus ametireisiteenuste raamleping, otsustas Europol pikendada vana lepingut talitluspidevuse huvides. Europol kinnitab, et pikendamine 2019. aastal tulenes teadlikust talitlusotsusest ega ole eelkontrolli puudus. Europolis algab 2020. aasta 4. kvartalis siseaudit, mille eesmärk on saada täiendav heakskiit Europoli lähenemisviisile lepingute haldamisel.

18. 2019. aastal oli Europolil töötajate vähesus, mis mõjutas nn infrastruktuuri valdkondi, eelkõige finantsjuhtimist. Europol on teadlik makseviivituste riskiprofiilist ja jälgib igal kuul hoolikalt maksesummasid, võttes leevendusmeetmeid, et järgida usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet, eelkõige prioriseerides suure väärtusega makseid ja kasutades protsessi täiustusi. Europoli võetud hoolsuskohustuse täitmise eest maksti 2019. aastal kokku 1624,53 eurot mittemateriaalset intressi. Hilinenud arvete koguväärtus oli ümardatult 6,6 miljonit eurot, mis moodustas 4,6% kõigist fondiallikest tehtud maksetest.

19. Europol on seisukohal, et pakkumus vastab finantsmääruse I lisas sätestatud kohaldatavatele nõuetele. Hankedokumendid sisaldasid hanke eset ning kohaldatavaid välistamis-, valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriume, võimaldades seeläbi konkurentsi. Lõpliku punktisumma arvutamiseks valitud valem kajastas parimat hinna ja kvaliteedi suhet. Edasise tegevuse osas täpsustab amet konkurentsi huvides nõudmisel kõige asjakohasemate kriteeriumide minimaalsed lävipunktid. Seoses töövõtja allahindlusega auditeeritud tellimislehel tuleb märkida, et töövõtja oli lõpuks pakkunud suuremat allahindlust kui lepingus sätestatud standardmäär. Europol rakendas seega usaldusväärset finantsjuhtimist kooskõlas lepingu sätetega ning vaatab sellest hoolimata oma eelkontrollid läbi pideva täiustamise raames.

AUTORIÕIGUS

© Euroopa Liit, 2020.

Euroopa Kontrollikoja taaskasutamispoliitika põhineb [Euroopa Kontrollikoja otsusel nr 6-2019](#) avatud andmete poliitika ja dokumentide taaskasutamise kohta.

Kui ei ole märgitud teisiti (nt eraldiseisvates autoriõiguse märgetes), on ELile kuuluv kontrollikoja sisu litsentsitud vastavalt [litsentsile Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). See tähendab, et taaskasutamine on lubatud, kui autoriõigustele on viidatud ja muudatused on ära märgitud. Taaskasutaja ei tohi moonutada dokumentide algset tähendust ega sõnumit. Kontrollikoda ei vastuta taaskasutamise tagajärgede eest.

Kui konkreetsetes sisus, näiteks kontrollikoja töötajatest tehtud fotodel, on kujutatud tuvastatavaid eraisikuid, või kui see sisaldab kolmandate isikute teoseid, tuleb teil taotleda täiendavaid õigusi. Kui luba on saadud, tühistab see eespool nimetatud üldise loa ja osutab selgelt mis tahes kasutuspiirangutele.

On võimalik, et ELile mittekuuluva sisu kasutamiseks või taasesitamiseks peate küsima luba otse autoriõiguse omajatelt.

Tööstusomandi õigustega hõlmatud tarkvara või dokumendid, nagu patendid, kaubamärgid, registreeritud disainilahendused, logod ja nimed, ei kuulu kontrollikoja taaskasutamispoliitika alla ega ole teile litsentsitud.

Domeeni europa.eu alla koondatud Euroopa Liidu institutsioonide veebisaitidel leidub linke, mis viivad muudele veebisaitidele. Kontrollikoda ei vastuta nende sisu eest ja soovib teil seetõttu tutvuda nende veebisaitide isikuandmete ja autoriõiguse kaitse põhimõtetega.

Euroopa Kontrollikoja logo kasutamine

Euroopa Kontrollikoja logo ei tohi kasutada ilma kontrollikoja eelneva nõusolekuta.